

Stockholms
universitet

Department of Media Studies

Alumnstudie januari 2019

Birgitta Fiedler, Alumnskoordinator

Journalistprogrammet - kandidatprogram / Kandidatexamen i journalistik

Alumners anställning – yrke – etablering på arbetsmarknaden samt värdering av
journalistutbildningen 2013-2018

Uppföljning av alumnstudie 2013-2016

Sammanfattning

Kartläggningen av "Journalistalumners anställning, yrke och etablering på arbetsmarknaden 2013-2018" är en uppföljning av tidigare gjord studie 2016/17. 113 alumner fick i december 2018 en webenkät och 53 av dem, 47 procent, svarade på frågor rörande omfattning av anställning, yrke och etablering på arbetsmarknaden samt värdering av utbildningen.

En tendens i uppföljande studie är att ett något större antal fått tillsvidareanställning som första arbete efter examen, samt att fler antal vikariat övergått till tillsvidareanställning. Fortfarande anges praktiken som största möjlighet till första utbildningsrelevanta anställning. Fler anger specifika ansvarsområden som redaktör eller producent än i tidigare studie och en svag ökning av huvudsaklig arbetsplats inom public-service t.ex. SVT & SR syns.

Utbildningen värderas i stort sett lika som i förra studien. Mest uppskattat är praktikmomentet och värderingen av tillämpade övningar ökar något, medan föreläsningar värderades lika i båda studierna. Samma uppnådda färdigheter som värderades högst i tidigare studie kvarstår och värderas något högre, dessa utgörs av förståelse för journalistikens etiska ansvar samt förståelse för medier och journalistikens makt och påverkansprocesser.

Birgitta Fiedler 2019-01-30

Analys och resultat

Flest svar inkom från alumner som tagit sin examen 2015/2016 och 2017/2018. Se enkät och rapport i bilaga.¹

Anställning - yrke- etablering

Siffror från tidigare studie inom hakparentes.

- Vid tiden för studien hade 41 av 53, vilket motsvarande 77 [75] procent, en anställning och 39 av 53, motsvarande 74 [84] procent, arbetar inom området *journalistik*.
- 45 av 53, vilket motsvarar 85 [93] procent fick det första utbildningsrelevanta arbetet *omedelbart* efter utbildningen eller *inom 6 månader*.
- 27 av 53, vilket motsvarar 51 [56] procent fick sitt första utbildningsrelevanta arbete via *praktiken* i utbildningen. 10 via *egna kontakter*, 10 via *annons* och resterande via *sociala medier* eller *annat sätt*.
- 31 av 47,² vilket motsvarar 66 [73] procent fick det *första utbildningsrelevanta arbetet* som *vikariat/ projekt/ tidsbegränsad anställning eller sommarjobb*. 5 av 47, vilket motsvarar 11 [7] procent fick som första arbete en *tillsvidareanställning* och 5 av 47, vilket motsvarar 11 [20] procent blev *timanställda* eller *inhoppsvikarier*.
- 33 av 53 uppger att de sedan examen arbetat med utbildningsrelevant område på heltid, 7 stycken på 75 procent och 3 på halvtid och 4 i lägre omfattning. 5 har inte arbetat haft utbildningsrelevant arbete.

Nästan alla av de 47 som i fritext uppgett yrke eller anställningstitel arbetar som *journalister*, *reportrar*, *redaktörer* och/ eller inom området *journalistik*, *medier* och *kommunikation*. 75 procent av de som arbetar inom området *journalistik* är *reportrar*, *journalister* och *redaktörer* och 23 procent, *redigerare*, *researcher* eller *programledare* eller övrigt inom media. I de fall specifikation på *reporter/journalist* uppges, nämns *granskande/undersökande-*, *ekonomi-*, *webb-*, *online-*, *webb-* och *nyhetsreporter*. I de fall specifikation på *redaktör* uppges, nämns *nyhets-*, *chef-*, *webb-* och *digital redaktör*.

Tydligt är att *praktiken* i hög grad bidrar till utbildningsrelevant anställning efter avslutade studier, men även att *egna kontakter* och *annonser* har lett till arbete. De flesta, 85 [93] procent, fick sitt första arbete *omedelbart* efter avslutade studier eller *inom sex månader*. 11 procent fick på direkten en *tillsvidareanställning* och jämfört med tidigare studie var siffran 7 procent. För övriga är första anställningsformerna i huvudsak *tidsbegränsade vikariat/ sommarjobb* samt *tim/inhoppsanställning* som i ett flertal fall lett till *tillsvidareanställning*.

Utbildningen

Fyra kunskaps/färdighetsområden förelåg för värdering i relation till vad studenterna anser att de uppnått genom utbildningen. Samtliga färdigheter värderades genom medeltal 3,4 eller högre utifrån en skala från 1 till 5. *Förståelse för journalistikens etiska ansvar* fick högst medelvärde med 4,3 [4,0]. *Förståelse för medier och journalistikens makt och påverkansprocesser* 4,2 [4,0]. *Utvecklat kritiskt tänkande, analytiska kunskaper och teoretiska insikter* 3,8 [3,8] och *Journalistiska färdigheter/praktisk kunskaper* 3,4 [3,6].

Tre undervisningsformer förelåg för värdering: *föreläsningar*, *praktik* samt *tillämpade övningar*. Samtliga värderades genom medeltalet 3,1 eller högre på utifrån en skala från 1 till 5 och praktikmomentet värderas högst. 92 [88] procent värderar *praktiken* i hög utsträckning/ mycket hög utsträckning och det ger medelvärde 4,6 [4,8] *Tillämpade övningar* fick medelvärde 3,8 [3,6] och *föreläsningar* fick medelvärde 3,1 [3,1].

Önskemål framkom i fritextsvar att utbildningen ska fokusera mer på foto- och bild- och digital journalistik.

Alumnaktiviteter

Avslutningsvis kan konstateras att samma tre alumnaktiviteter fortfarande intresserar journalitalumnerna mest. Dessa är att få inbjudningar till allmänna föreläsningar och event, gästföreläsa för nuvarande studenter samt alumnträffar.

¹ Totalurval av alumner som under perioden juni 2013 t.o.m. november 2018 tagit ut sin kandidatexamen i journalistik och läst alla de teoretiska och praktiska delkurserna eller kandidatprogrammet i journalistik vid JMK/IMS. Utskick till 116 personer gjordes och 113 av dessa levererades, därmed blir jämförelsemåttet 113. Fråga ett har fått 54 svar, en respondent angav två svar, och fråga fem har fått 55 svar, detta är p.g.a. tekniskt fel i Survey&Report. Fråga sex har internt bortfall med fem.

² 47 svar angett i fritext.

Fördelning av svar

Tabell. 1 Antal svar per examensår, absoluta tal och procent

Examensår	Antal svar 2016	Antal svar 2018	% 2016	% 2018
2013	7	2	16	4
2014	8	8	18	15
2015	14	12 (13)	32	23
2016	15	16	34	30
2017	-	8	-	15
2018	-	7	-	13
Totalt	44 (50*)	53 (54**)	100	100

* 6 av 7 som angett 2013 har även angett svar andra år, när de tagit ut sin examen.

** En respondent har uppgett två årtal,

Anställning – yrke – etablering

Har du en anställning för närvarande?

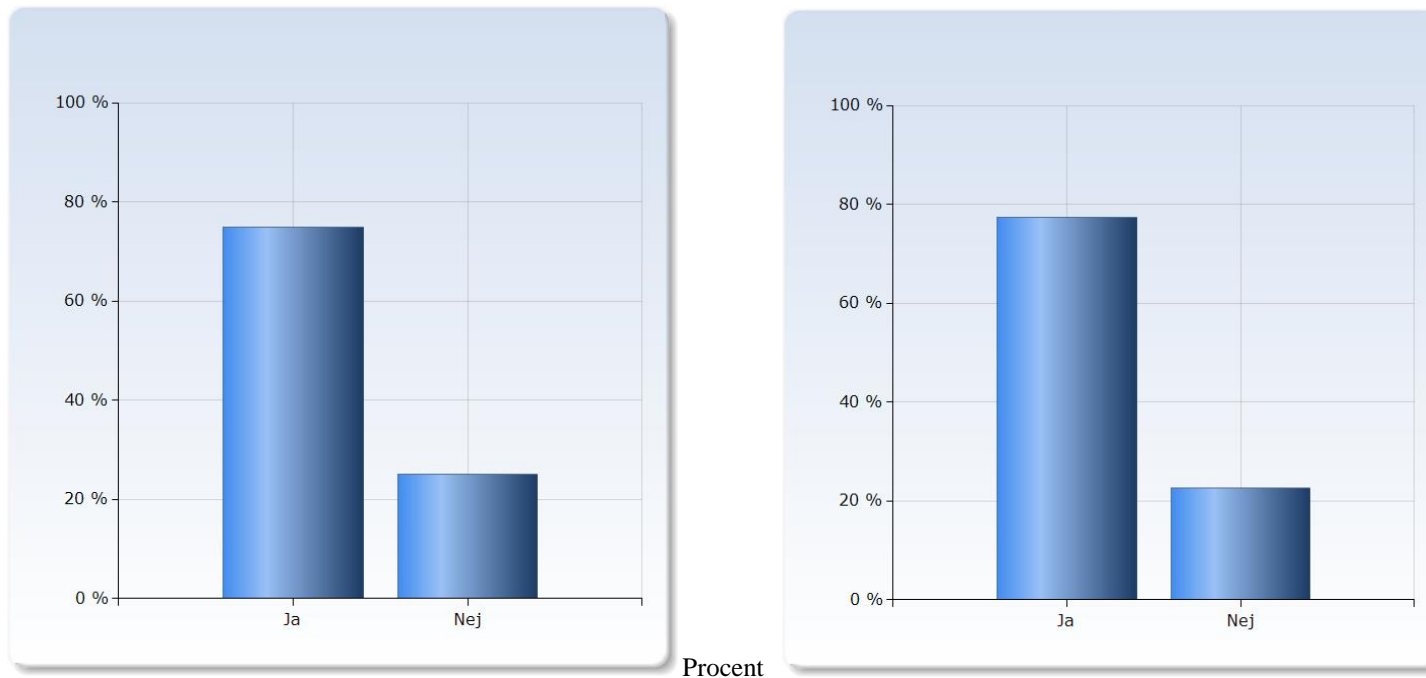

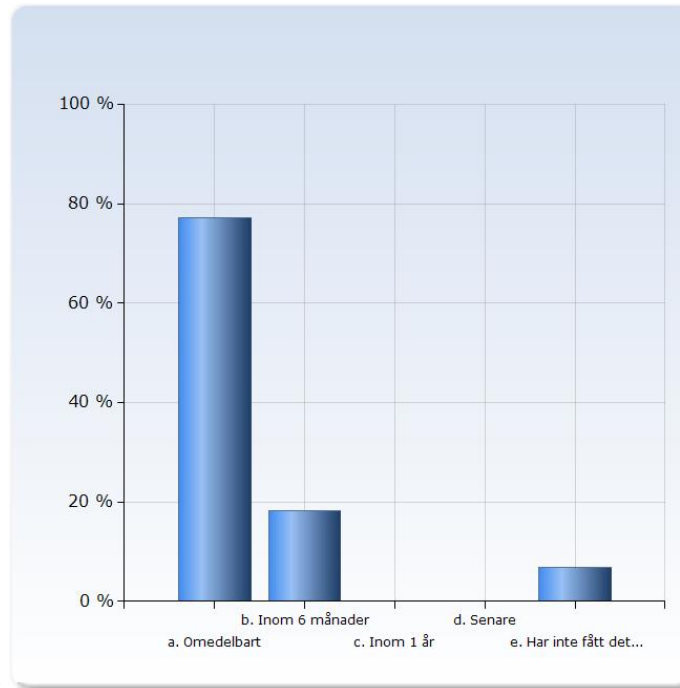
Diagram 1. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16. Diagram 2. Källa Rapport J Kand Alumni Survey jan 29 19.

2013-2016: 33 av 44 har en anställning medan 11 ej har det. I kommentarerna beskriver bl.a. att 6 stycken att de har vikariat, 4 stycken frilansar, en har fast anställning på lokaltidning, en programanställd på SVT, en är mellan jobb och en påbörjar snart en anställning.

2013-2018: 41 av 53 medan 12 ej har det. I kommentarerna beskriv bl.a. att två frilansar, en är föräldraledig eller snart påbörjar en anställning och en nämner att den aldrig varit arbetslös.

Jämförelse 77 [75] procent

När fick du ditt första utbildningsrelevanta arbete efter examen/utbildning?

Procent

Diagram 3. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

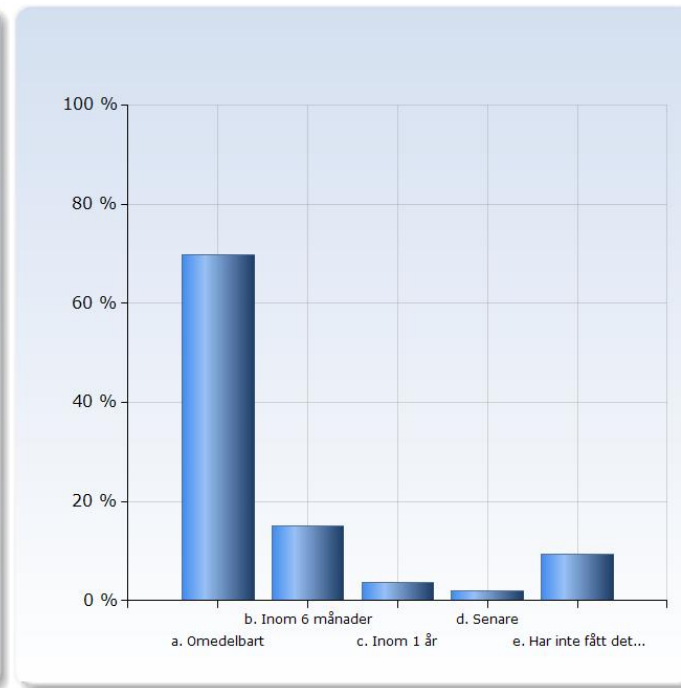

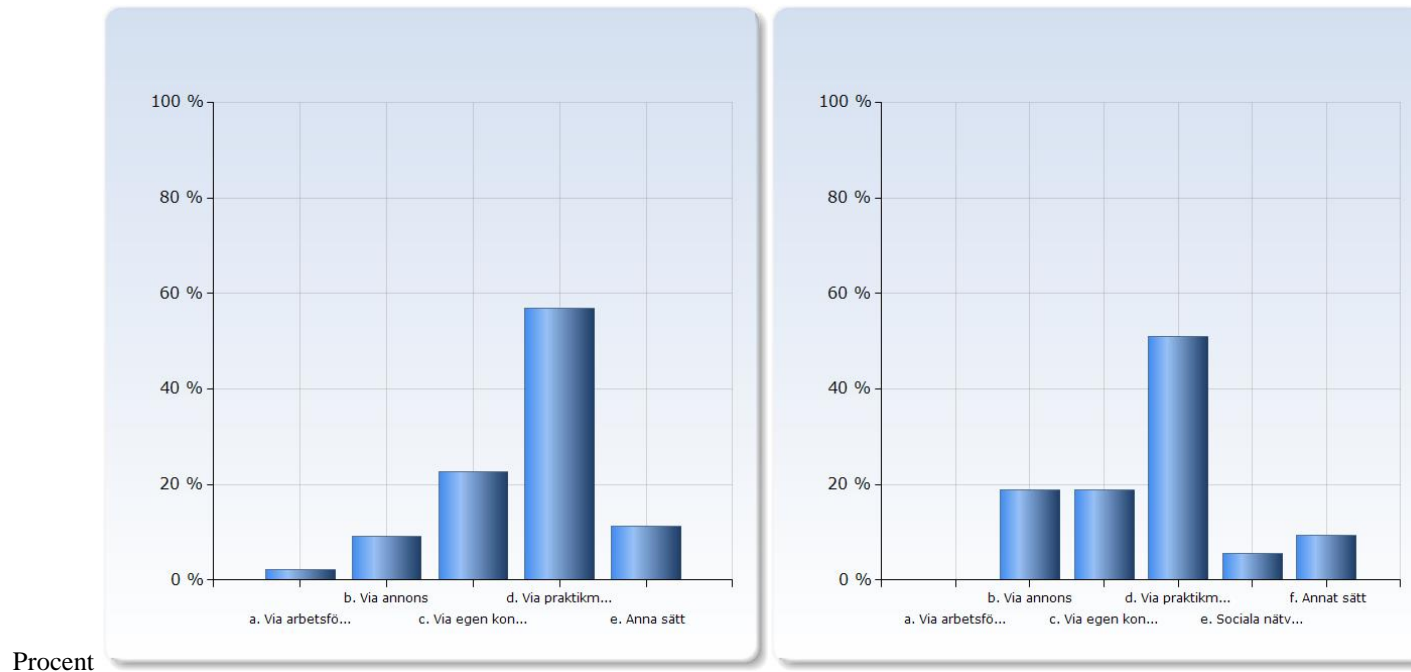
Diagram 4. Källa Rapport J Kand Alumni Survey jan 29 19

2013-2016: 42 av 44/45 fick arbete **omedelbart eller inom 6 månader**, tre uppger att de **ännu inte** fått det.

2013-2018: 45/53 fick det första arbetet **omedelbart eller inom 6 månader**. 3 inom ett år eller senare och 5 uppger att de **ännu** fått det.

Jämförelse 85 procent [93]

Hur fick du detta arbete?

Fortfarande är det tydligt att praktiken under utbildningen leder till de flesta arbetstillfällena 27/53 [25 av 44] fick sitt första utbildningsrelevanta arbete via praktiken, 10 via **egna kontakter**, något fler uppger nu att de fått arbete via annons, **sociala medier** eller **annat sätt**.

Jämförelse 51 procent [56]

**Anställningsform och sysselsättningsgrad
första utbildningsrelevanta arbete efter examen/utbildning
2013-2016**

40 Fritextsvar indelade i 3 kategorier:

- Vikariat/ projekt/ tidsbegränsad/ sommarjobb 29 st
  - Timanställd/inhopp 8
  - Tillsvidareanställning 3

17 har uppgett att anställningen var på heltid och 7 deltid/tim

**47 Fritextsvar indelade i 4 kategorier
2013-2018**

- Vikariat/ projekt/ tidsbegränsat/ sommarvikariat 31 st
  - Timanställning/inhopp 5
  - Tillsvidareanställning 5
    - Frilans 2

21 som har uppgett anställningen var heltid.

2013-2016

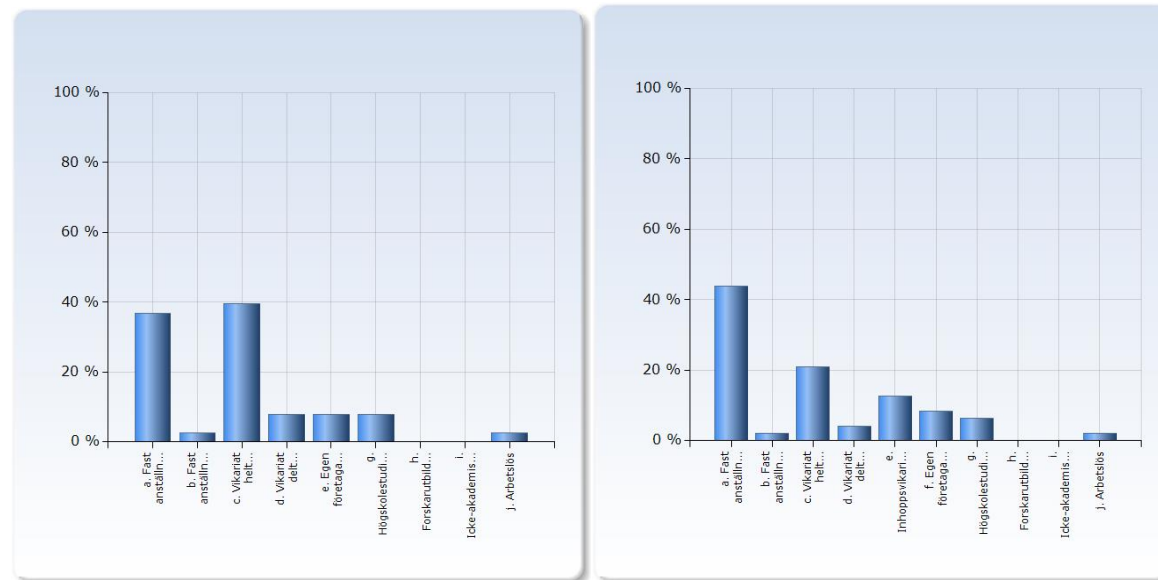
"Inhoppsvikarie på SR i Stockholm, sedan heltidsvikariat och nu inlasad vikarie på heltid."

"Först tidsbegränsat inhoppskontrakt innan jag gick vidare till Aftonbladet. Där anställdes jag först på vikariat och sedan fastanställd via Schibsted media"

2013-2018

"Först deltid under sista månaden på terminen, sedan ett antal vik på samma arbetsplats innan jag fick fast tjänst"

Vilken är din huvudsakliga sysselsättning idag?

Procent

Diagram 7. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16. Diagram 8. Källa Rapport J Kand Alumni Survey jan 29 19.

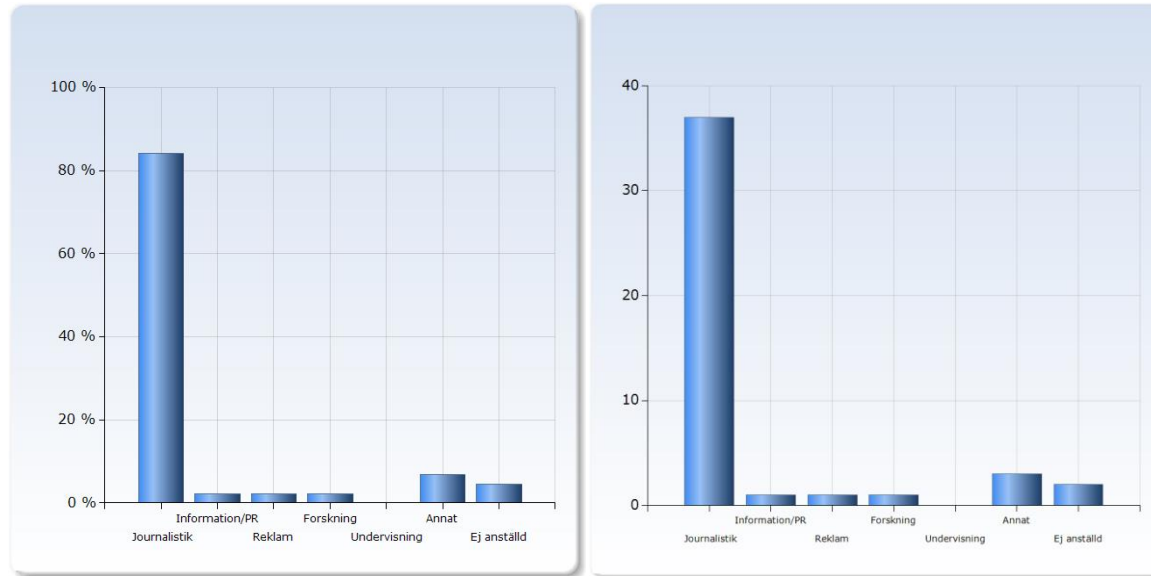
2013-2016: 35 procent (14 av 40) har **fast anställning** varav en på **deltid**. 15 av 40 har **vikariat** på **heltid** och tre på **deltid**. Tre är **egna** företagare, tre studerar heltid och en är arbetslös.

2013-2019: 44 procent (21/ 48) har **fast anställning** varav en på **deltid**, 10 av 48 vikariat på **heltid**, 2 på deltid, 6 av 48 inhoppsvikarie/ timmar tre studerar heltid och 1 är arbetslös.

2013-2018

Sedan examen uppskattar 62% man att har man haft heltidsarbete, 13% har jobbat 75% och 6% uppger halvtid (i branschen).

Inom vilket område arbetar du idag?

Procent

Diagram 9. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16. Diagram 10. Källa Rapport J Kand Alumni Survey jan 29 19.

2013-2016

84 procent (37 av 44/) arbetar inom **journalistik**, en inom **information/ PR**, en inom **reklam** och en inom **forskning**. Tre uppger **annat arbete** och två **arbetslösa**.

2013-2018

74 procent uppger (33 av 53) att de idag arbetar som **journalister/reportrar**. **3** jobbar med **information/ PR**. Sju uppger annat arbete och fyra arbetar ej.

Arbetsuppgifter/ansvarsområden i dag

2013-2016: 37 fritextsvar indelade i 7 kategorier:

Reporter	21 st
Redaktör	3
Redigerare	1
Research/FOU	4
Programledare	3
Övrigt (inom J, M & K)	4
Annat	1

2013-2018: 43 fritext svar indelade i 6 kategorier

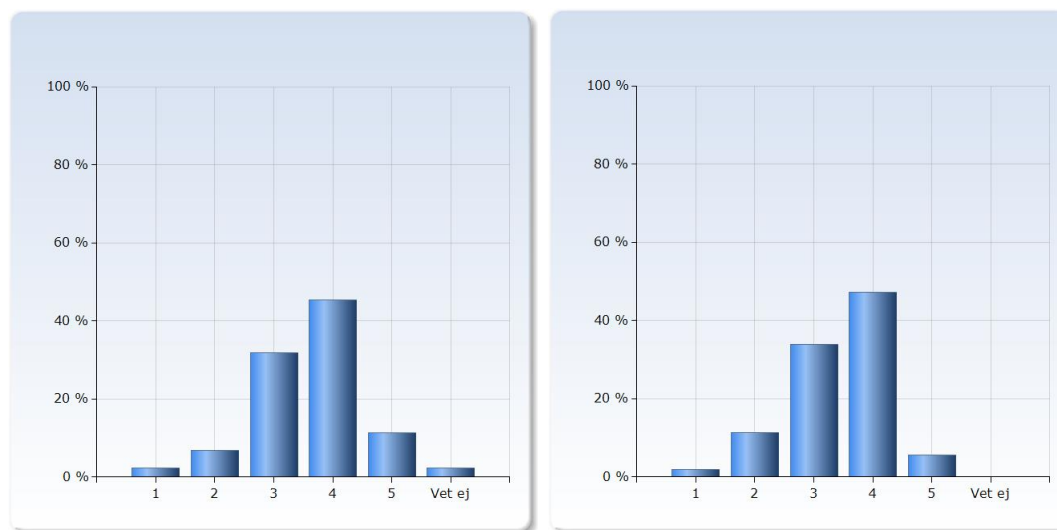
Reporter/ journalist	22 st
Redaktör/ producent	10 (varav en även programledare)
Redigerare	1
Research	2 (varav 1 även redaktör)
Övrigt inom (J, M & K)	7
Annat	1

Utbildningen

Utvärdera vad du har fått med dig från utbildningen och i vilken utsträckning

Journalistiska färdigheter/ praktisk kunskap

Procent

Diagram 11. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16. Diagram 12. Källa Rapport J Kand Alumni Survey jan 29 19.

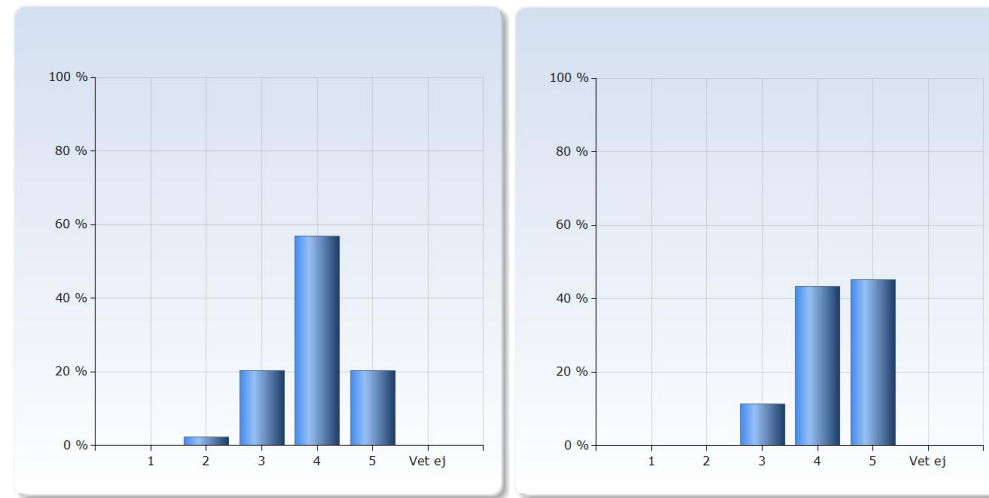
1. mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,6

Medelvärde 3,4

Förståelse för medier och journalistikens makt och påverkansprocesser

Procent

Diagram 13 . Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16 Diagram 14 . Källa Rapport J Kand Alumni Survey jan 29 19

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 4,0

Medelvärde 4,2

Förståelse för journalistikens etiska ansvar

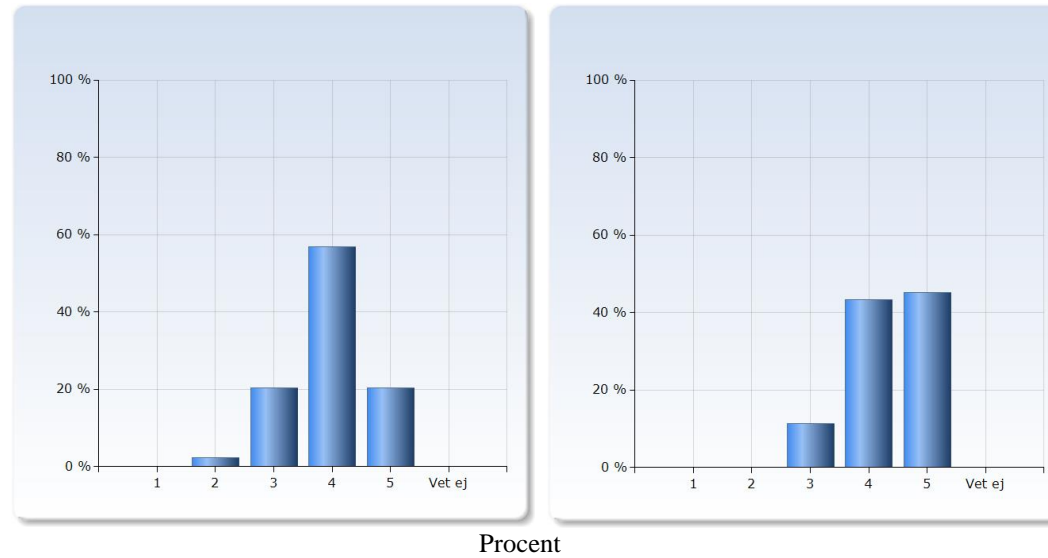
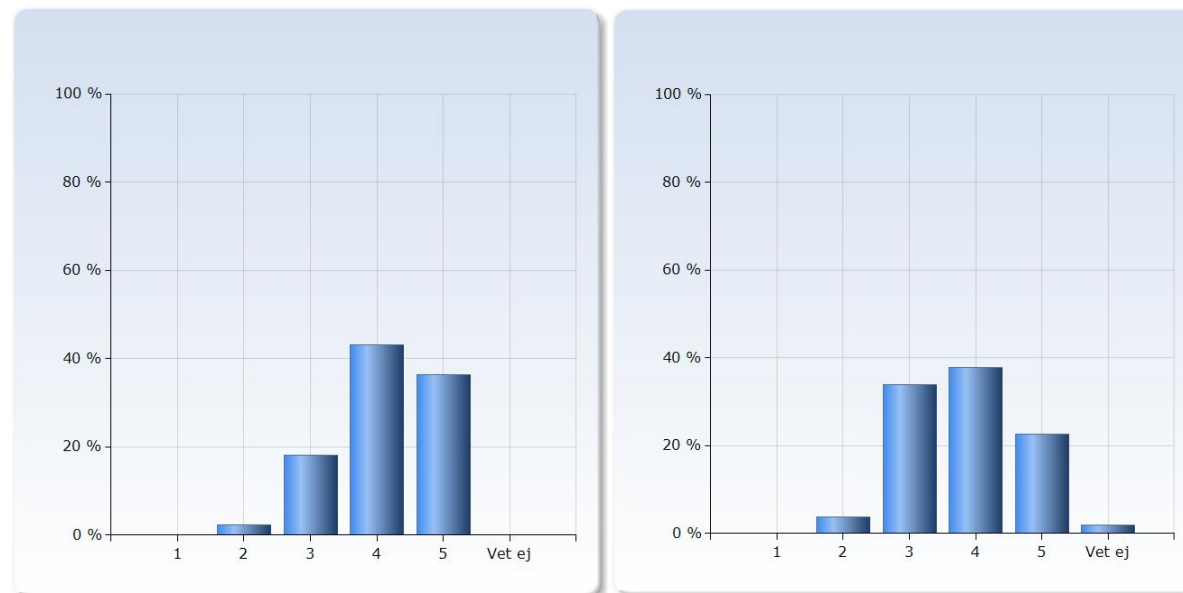

Diagram 15. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16. Diagram 16. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 29 19

1. i mycket låg utsträckning   5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 4,1   Medelvärde 4,3

Utvecklat kritiska tänkande, analytiska kunskaper och teoretiska insikter

Procent

Diagram 17 . Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16. Diagram 18. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 29 19.

1. i mycket låg utsträckning   5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,8   Medelvärde 3,8

Hur har du uppskattat olika undervisningsformer i utbildningen?

Praktikmomentet

värderas överlägset framför andra undervisningsformer.

92 [88%] procent som ger det 4-5

medelvärde 4,6 [4,8]

Tillämpade övningar fick medelvärde **3,8** [3,6]

Föreläsningar fick medelvärde 3,1 [3,1]

I vilken utsträckning har din utbildning varit till användning för dig i ditt nuvarande arbete?

Anställningsbarhet:
medelvärde: **3,9 [3,8]**

Akademiska perspektiv:
medelvärde **3,2 [3,3]**

Personligt perspektiv:
medelvärde **3,5 [3,5]**

2013-2018

"En säkerhet i min yrkesroll som grundar sig i allt jag lärde mig under utbildningen, det är ofta jag ställs inför situationer där jag kan finna lösningar genom att dra nytta av mina kunskaper och erfarenheter från JMK"

"Ingen tvekan är jag mycket nöjd med min utbildning vid JMK"

"Utan min fil kand i journalistik hade jag inte fått det jobb jag har idag"

2013-2016

"Jag har användning för det jag lärt mig varje dag. Jag känner att så fort jag började arbeta var sträckan mellan från att vara färsk nyexad till att känna att jag har koll på läget, och klarar av saker till och med bättre än vissa som varit anställda i många år, kändes väldigt kort."

"Jag upplever att det är utbildning i sig som spelat roll, inte varifrån jag fått den eller hur den varit upplagd. Att jobba i tre år utan examen har inte varit några problem. Och efter första jobbet är det endast mina prestationer som lett vidare i karriären."

"Det är bra att kunna skriva JMK i CV:t - institutionens rykte och anseende är en bra merit som höjer anställningsbarheten. Men detta ska främst ses i relation till övriga utbildningar i landet."

Jag upplever att utbildningen har gjort mer för mitt CV än mig som person och student på väg ut i arbetslivet. Framförallt eftersom utbildningen kändes för lång; om det hade varit två års studier, inklusive en termins praktik, så skulle det ha känts bättre."

"Jag fick mitt första jobb genom praktiken och sen vidare så visst har utbildningen gjort mig anställningsbar. Sen är det ingen som bett om examensbevis."

"Eftersom utbildningen varit så pass praktisk har jag mer känt det som en yrkesutbildning än en akademisk utbildning. Detta har jag upplevt som positivt!"

Vilken typ av alumnaktiviteter skulle du uppskatta?

Gästföreläsa nuvarande studenter

Alumnträffar

Inbjudningar till allmänna föreläsningar/ event